

•เขียนโดย Administrator•

•วัน•อังคาร•ที่ 30 •พฤศจิกายน• 2010 เวลา 10:24 น. • - •แก้ไขล่าสุด• •วัน•พุธ•ที่ 23 •กุมภาพันธ์• 2011 เวลา 13:25 น. •

คำกลานนี้ได้ฉินเมื่อประมาณ ๕๐ ปีที่แล้ว ไม่ใช่ทั้งเกิดพูดต่อ ๆ กันมา เมืองแป้หฺระเบิด, เมือง...กินซีโก่ต่างฮ้า, เมือง...กินซีม้าต่างเมี่ยง, เมือง...ห้องแถวไหล, เมือง...ข้าวหลามแฉ้ง อีกหลาย ๆ คำ แต่วันนี้เรามากล่าวเรื่องเมืองแพร่กันก่อน เหตุเกิดขึ้นในท้องที่ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ หลังสงครามโลกทั้งที่ ๒ ได้สงบ เริ่มแรกนายหลม มโนมูล

คนงานรถไฟสถานีแก่งหลวงได้ไปพบลูกระเบิดที่ทิ้งจากเครื่องบินของฝ่ายสัมพันธมิตรจุดประสงคฺ์เพื่อระเบิดทำลายสะพานรถไฟข้ามน้ำห้วยแม่ต้า (อยู่ระหว่างสถานีรถไฟเด่นชัย อำเภอด่นชัย จังหวัดแพร่ กับสถานีรถไฟบ้านปิน อำเภอลอง จังหวัดแพร่)

เพื่อสกัดการเดินทางของทหารญี่ปุ่นเมื่อคราวสงครามโลกครั้งที่ ๒ (พุทธศักราช ๒๔๘๕ - ๒๔๘๘) เป็นคนแรก ซึ่งเป็นระเบิดคัน(ไม่ระเบิด) จึงได้มาบอกนายสมาน หมีนขัน จึงได้ไปดูและขอความช่วยเหลือจากคนงานรถไฟสถานีรถไฟแก่งหลวงที่อยู่ใกล้เคียงได้แก่ นายชุม ชันแก้ว นายชัยวัฒน์ พึ่งพอง นายพินิจ สุทธิสุข นายย้ายปัญญาทอง และได้ช่วยกันขุดขึ้นมาจากหลุมทรายที่ทับถมอยู่มีจำนวน ๒ ลูก (มีขนาดใหญ่กว่าถังแก๊สชนิดยาว)และทำการถอดฉนวนระเบิดออก แล้วใช้เลื่อยตัดเหล็กตัดส่วนหางของลูกระเบิดล่างเอาดินระเบิดออก เอาดินระเบิดที่ล่างออกมาได้นำไปประกอบสร้างลูกระเบิดขนาดเล็ก ขึ้นมาใหม่จำนวนหลายลูก เพื่อใช้ในการระเบิดปลาที่น้ำยม (ห้วยแม่ต้าไหลลงสู่แม่น้ำยมใกล้แก่งหลวง) ส่วนตัวระเบิดนั้นได้ใช้ล้อเกวียนในการเคลื่อนย้าย พักไว้ที่บ้านแม่ลู่ ตำบลบ้านปิน ความหนักของระเบิดทำให้คันเกวียน(ข้าวล้อ) หัก (และในวันที่เปิดพิพิธภัณฑ์เสรีไทยแพร่เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐

ทางพิพิธภัณฑ์ได้ขอยืมลูกระเบิดของจริงจากวัดนาตุ้ม นำมาแสดงโชว์ต้องใช้คนงานถึง ๖ คน ในการยก) ส่วนลูกที่ ๓ ช่วยกันขุดด้วยแรงคนไม่ได้เพราะจมอยู่ในหลุมทรายซึ่งมีความลึกจึงได้ตามนายบุญมา อินบันตี ซึ่งเป็นเจ้าของข้างลากไม้อยู่ในป่าบริเวณใกล้เคียง ให้นำข้างมาลากลูกระเบิดขึ้นจากหลุมทราย แล้วนำมาสมทบกับอีก ๒ ลูก จากนั้นจึงลากระเบิดมุ่งเข้าสู่หมู่บ้าน ชาวบ้านสองข้างทางทราบข่าว และได้เห็นล้อเกวียนบรรทุกลูกระเบิดตามกันมา ๓ คันต่างก็เดินตามกันเป็นขบวนยาว ผ่านหน้าบ้านผู้ใด ต่างก็เข้ามาสมทบเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงบ้านแม่ลานเหนือใกล้วัด ชาวบ้านยังออกมาดูกันมากขึ้น ชาวบ้านจำนวนหนึ่งที่อยู่ใกล้วัดได้นำฆ้อง กลองยาว ฉิ่ง ฉาบ ออกมาต้อนรับขบวนแห่ เหมือนกับการต้อนรับขบวนกฐิน หรือผ้าป่าทำนองนั้น แล้วแห่เข้าวัดทำการถวายลูกระเบิดให้เป็นสมบัติของวัดเพื่อใช้ทำเป็นระฆัง ส่วนระเบิดลูกที่ ๒ ขบวนแห่นำไปถวายที่วัดศรีดอนคำ ตำบลห้วยอ้อ สำหรับลูกที่ ๓ ขบวนแห่นำไปถวายที่วัดนาตุ้ม ตำบลบ่อทองลอง ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๓) ระเบิดลูกที่ ๑ เก็บไว้ที่วัดแม่ลานเหนือ ตำบลห้วยอ้อ ระเบิดลูกที่ ๒ เก็บไว้ที่วัดศรีดอนคำ ตำบลห้วยอ้อ ระเบิดลูกที่ ๓ เก็บไว้ที่วัดนาตุ้ม ตำบลบ่อทองลอง ทางวัดได้จัดสร้างหระฆังสูงไว้รองรับ ส่วนลูกที่สองทางวัดยังไม่ได้สร้างหระฆัง ไว้รองรับ ส่วนลูกที่ ๑ เก็บไว้ใต้ถุนกุฏิ แต่หลังจากมีผู้นิยมเล่นของเก่าหายาก ได้เสนอราคา ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทชาวบ้านเห็นว่าของมีคินต้องการและให้ราคาสูงและไม่ต้องการขายจึงได้สร้างกรงเหล็กคดครอบไว้ เรื่องราวเป็นที่มาของคำว่า "เมืองแพร่หฺระเบิด"

•เขียนโดย Administrator•

•วัน•อังคาร•ที่ 30 •พฤษภาคม• 2010 เวลา 10:24 น. • - •แก้ไขล่าสุด• •วัน•พุธ•ที่ 23 •กุมภาพันธ์• 2011 เวลา 13:25 น. •
